

... ORTADOĞU GÜNDEMİ ...

1 Eylül 2021

- Irak Türkmen Cephesi Başkanı Hasan Turan, 2005 seçimleri sonrası Türkmen partilerinin ilk defa tek listede seçime katıldığını ifade ederek yeni dönemde bakan, bakan vekillikleri ve bağımsız kurum başkanlığı gibi görevlere talip olacaklarını açıkladı.
- Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Joe Biden ülkesinin Afganistan'dan çekilmesi üzerine yaptığı açıklamada kararının arkasında olduğunu söyledi.
- Suudi Arabistan'da okullarda cep telefonu kullanılması ve herhangi bir eğitim tesisinin fotoğrafının çekilmesi yasaklandı.
- İran'ın yeni Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi, ülkesinin kendi hükümeti döneminde komşulara öncelik veren dış politika izleyeceğini belirterek, "En aktif hükümet diplomasisi komşularımızla yapılmalıdır" dedi.
- Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Guterres, Afganistan'da derinleşen insani ve ekonomik krizle temel hizmetlerin tamamen çökme riskinden derin endişe duyduğunu belirterek, "insani felaketin kapıda olduğu" uyarısını yaptı.

2 Eylül 2021

- BM, Afganistan'daki gıda stoklarının bu ay sonu biteceği ve gıda yardımlarının kesintiye uğrayabileceği konusunda uyardı.
- Irak'a ihraç ettiği gaz miktarını düşüren İran, bu durumun Bağdat ile yapılan anlaşmaya uygun olduğunu ve 6 ay kadar süreceğini duyurdu.
- Katar Dışişleri Bakanı Muhammed bin Abdurrahman el-Sani, Kabil Havalimanı'nın işletilmesinde olası teknik destek konusunda Türkiye ile görüşmelerini açıkladı.

4 Eylül 2021

- Osmanlı yadigarı Hicaz Demir Yolu'nun Ürdün hattı, 113 yıl sonra bile hizmet vermeyi sürdürüyor. Amman'da açılması planlanan Demir Yolu Müzesi'nin inşası ise TİKA'nın girişimleriyle devam ediyor.
- Fas'ta 8 Eylül'de yapılması planlanan genel ve yerel seçimlere sayılı günler kala, iktidar ve muhalefet partileri birbirleriyle ittifak kurmaya yanaşmadı.
- Lübnan'dan bakanlar düzeyinde bir heyet, Mısır'dan gaz ve Ürdün'den elektrik akımı ithalatında Suriye topraklarını kullanmak için Şam'da Beşar Esad rejimiyle görüştü.

3 Eylül 2021

- ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price, Taliban'ın kontrol ettiği Afganistan'da yeni kurulacak hükümetin ancak belli kriterleri karşıladıktan sonra tanınabileceğini söyledi.
- Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Taliban'ı tanımayacaklarını ancak belli kriterler dâhilinde ilişki kuracaklarını söyledi.

5 Eylül 2021

- Tunus'ta ABD Kongresi heyetinin ziyareti "iç işlerine müdahale" olduğu gerekçesiyle protesto edildi.
- İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi, haziranda ara verilen nükleer görüşmelere yeniden başlamaya hazır olduklarını ancak baskı altında müzakereyi kabul etmeyeceklerini söyledi.

6 Eylül 2021

- Bahreyn Kralı Hamad bin İsa el-Halife, Türkiye ile ilişkilerin ileri düzeyde olduğunu söyledi.
- Libya'nın devrik lideri Muammer Kaddafi'nin oğlu Sadi Kaddafi serbest bırakıldı.
- NATO, daha önce Afganistan'da ittifak için çalışan 500 Afgan ile ailelerinin bu ülkeden tahliye edildiklerini bildirdi.

7 Eylül 2021

- Lübnan'ın kuzeyindeki fırıncılar, akaryakıt krizi sebebiyle artık fırınların ekmek çıkaramayacağını bildirdi.
- Fransız çimento şirketi Lafarge'nin, DEAS ile ilişkisi hakkında Fransız iç, dış ve askerî istihbarat servislerini sürekli bilgilendirdiği ve ilişkinin Fransa devletinin bilgisi dâhilinde gerçekleştiği belgelerle ortaya kondu.
- Türkiye ile Mısır arasında 8 yıl sonra sıcak rüzgarlar esiyor. Dışişleri Bakan Yardımcısı Hamdi Sanad Loza başkanlığındaki Mısır heyetiyle Ankara'da ikinci tur görüşmeleri başladı.
- Afganistan'da Taliban, Molla Muhammed Hasan başkanlığında geçici hükümetin kurulduğunu açıkladı.

8 Eylül 2021

- Türkiye'nin terörden temizlediği Fırat Kalkanı Harekâtı bölgesinde yer alan Bab ilçesindeki yerel meclis tarafından ilçede açılan okuma yazma kurslarıyla 2 ayda yaklaşık 11 bin yetişkin okuryazar oldu.
- Taliban'ın ilan ettiği "geçici hükümet"te yer alanların tamamına yakını Peştunlardan ve Taliban mensuplarından oluşuyor. Pek çok ismin ise BM yaptırımlar listesinde bulunması dış dünyayla ilişkilerde Taliban'ı zor bir sınavla karşı karşıya bırakacak.

9 Eylül 2021

- Ürdün'de Temyiz Mahkemesi, darbe girişimi davasında eski Kraliyet Divanı Başkanı Basim Avadallah ve kraliyet ailesinden Şerif Hasan bin Zeyd hakkında verilen 15 yıllık hapis cezasını onadı.
- Taliban'ın Kabil'deki Hamid Karzai Uluslararası Havalimanı'nı kontrolüne almasından sonra ülkeler Afganistan'a insani yardımlarını sürdürüyor.
- Fas'taki seçimlerde mecliste en yüksek sandalye sayısını elde eden Millî Bağımsızlar Birliği Partisi'nin lideri ve Tarım Bakanı Aziz Ahnuş, partisiyle vizyon ve ilkelerde örtüşen tüm partilerle çalışmaya hazır olduğunu söyledi.

10 Eylül 2021

- Fas İçişleri Bakanlığı, 8 Eylül'de yapılan ve katılım oranı %50,18 olan genel seçimlerle ilgili kesin sonuçları açıkladı. Mecliste 102 sandalye elde eden Millî Bağımsızlar Birliği, seçimlerin galibi oldu.
- Filistin yönetimi, İsrail'in, hapisanelerdeki Filistinli tutuklulara yönelik baskılarının devam etmesi durumunda tüm Filistin'de tansiyonun yükseleceği uyarısında bulundu.
- Tunus ile Libya, iki ülke arasındaki kara ve hava sınırlarının gelecek hafta açılması ve uçuşların yeniden başlaması konusunda anlaşmaya vardı.
- Lübnan'da hükümet kurma görevini üstlenen Necip Mikati, Cumhurbaşkanı Mişel Avn ile kabine formülasyonu konusunda uzlaştı.
- Türkiye'nin BM Daimi Temsilcisi Feridun Sinirlioğlu, "Taliban ile kademele angajmanın doğru bir yaklaşım olduğuna inanıyoruz. Verdikleri sözleri yerine getirip getirmeyeceklerini görmek için onlarla iletişim kurmamız gerek" dedi.
- Tunus'ta Nahda Hareketi, feshettiği Yürütme Kurulunu yeniden yapılandırdı. Yürütme Kurulu 40 üyeden 19 üyeye indirildi ve 5 başkan yardımcısı görevlendirildi.

11 Eylül 2021

- Associated Press Haber Ajansı, ABD'nin, Suudi Arabistan'daki gelişmiş hava savunma sistemlerini ve Patriot bataryalarını geri çektiğini bildirdi. ABD'nin bu adımı, Husilerin Suudi Arabistan'a yönelik füze saldırılarının devam ettiği dönemde geldi.
- NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Afganistan görevi ve geri çekilme sürecine ilişkin "kapsamlı bir soruşturma" başlattı.
- İran, Irak'ın Erbil kentine bağlı sınır bölgelerini hedef aldı. Saldırının sabah saatlerinde gerçekleştiği belirtildi. İran'ın bir gün önce de Sidekan nahiyasını insansız hava araçları ve topçu ateşiyle vurduğu belirtilmişti.

13 Eylül 2021

- Lübnan'da güvenlik zafiyeti ve benzin bulunmaması nedeniyle akaryakıt istasyonlarının %90'ının kapalı olduğu açıklandı.
- Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) hükümet, ekonomik reform kapsamında özel sektöre "5 yıl içinde çalışanlarının en az %10'unun ülke vatandaşı olması" şartı getiren bir karar aldı.
- Pakistan Uluslararası Hava yolları (PIA), Taliban'ın Afganistan'da kontrolü sağlamanın ardından bu ülkeye ilk uluslararası ticari uçuşu gerçekleştirdi.

15 Eylül 2021

- Taliban hükümetinin "Genelkurmay Başkanı" Kari Fasihuddin, yakın zamanda Afganistan'da düzenli ordu kuracaklarını söyledi.
- İsrail Başbakanı Naftali Bennett, bağımsız Filistin devletine karşı olduğunu ve Devlet Başkanı Mahmud Abbas ile de görüşmeyeceğini söyledi.
- Suudi Arabistan, savunma sistemlerini geliştirmek için "Savunmayı Geliştirme Genel Kurulu" oluşturulması kararı aldı.
- Tunus'taki 5 siyasi parti, anayasanın askıya alınması çağrılarına karşı olduklarını duyurdu.

12 Eylül 2021

- Taliban geçici hükümeti açıkladıktan sonra ilk üst düzey ziyareti Katar Dışişleri Bakanı yaptı.
- İran ile Irak arasında vize zorunluluğu kaldırıldı.
- Irak Başbakanı Mustafa el-Kazimi İran'ın başkenti Tahran'a geldi.
- Hamas, İsrail'in yaşadığı iç krizleri askeri tırmandırma ve Gazze Şeridi'ni bombalayarak ihraç etmeye çalıştığını belirtti.

14 Eylül 2021

- Fas'ta geçen hafta yapılan seçimlere koalisyonun büyük ortağı olarak giren Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (PJD) sadece 13 sandalye elde ederek 8. sıraya düşmesi, partinin geleceğiyle ilgili tartışmaları beraberinde getirdi.
- BAE, ülkenin elektrik ihtiyacını karşılamak için inşa edilen 4 nükleer reaktörden ikincisinin de faaliyete geçtiğini duyurdu.
- Yunus Emre Enstitüsü (YYE) ile Katar Silahlı Kuvvetleri Dil Okulu arasında Türkçe kursu eğitimi alanında iş birliği anlaşması imzalandı.

16 Eylül 2021

- Siyasi tikanıklık ve ekonomik krizin yaşandığı Irak, 10 Ekim tarihinde yapılacak erken seçimlere hazırlanıyor.
- Avrupa Parlamentosu, Afganistan'da Taliban'ın kurduğu hükümetin tanınmaması ancak insani durumlar için operasyonel ilişki kurulmasını öngören karar tasarısını kabul etti.
- Lübnan Hizbullahı'nın gemiyle Suriye'ye ulaştığını duyurduğu İran akaryakıtı, bugün sabah saatlerinden itibaren kara yoluyla ülkeye ithal edildi.

17 Eylül 2021

- Tunus ile Libya arasında iki aydan fazla bir süredir koronavirüs sebebiyle kapalı olan sınır kapılarının bugün yeniden açılacağı duyuruldu.
- Lübnan'da Necib Mikati başbakanlığında kurulan yeni hükümetin, mecliste güven oylamasına sunacağı eylem planını onayladığı duyuruldu.
- Lübnan Enerji Bakanlığı, benzin fiyatlarına %38 zam yapıldığını duyurdu. Lübnan'da son 2 ayda yapılan üçüncü zamlarla akaryakıt fiyatları yaklaşık 4 kat arttı.

18 Eylül 2021

- Cezayir'de, eski Cumhurbaşkanı Abdulaziz Buteflika hayatını kaybetti.
- Sudan'ın doğusundaki Port Sudan kentinde hükümet karşıtı protestocular, başkente giden ana yol ile limanları ulaşıma kapattı.
- Yemen'de 2018 yılında İran destekli Husilerin Siyasi Konsey Başkanı Salih es-Sammad'ı öldürmekle suçlanan 9 kişi hakkında verilen idam cezasının infaz edildiği duyuruldu.
- Katar'dan gıda maddesi taşıyan altıncı uçağın, Afganistan'ın başkenti Kabil'e ulaştırıldığı belirtildi.

20 Eylül 2021

- BM, Yemen ekonomisine acilen destek olunması çağrısında bulundu.

21 Eylül 2021

- Sudan'da askerî darbe girişimi ordu ve emniyet güçleri tarafından engellendi, darbeciler gözaltına alındı ve soruşturma başlatıldı. Başbakan Hamduk, "Darbe girişimi, eski rejim kalıntıları tarafından gerçekleştirildi" dedi.
- AB Konseyi, Taliban'ın yönetimi aldığı Afganistan'da asgari mevcudiyet bulundurmamak istediğini açıkladı.
- Eski Mısır Savunma Bakanı Mareşal Muhammed Hüseyin Tantavi (85) başkent Kahire'de yaşamını yitirdi.
- Libya'da Temsilciler Meclisi, Başbakan Abdülhamit Dibeybe liderliğindeki hükümetten güvenoyunu geri çekti.
- İsrail yönetiminin işgal altındaki Batı Şeria'da 48 bin dönüm Filistin toprağına "doğal sit alanı" iddiasıyla el koyduğunu duyuruldu.

22 Eylül 2021

- Sudan Savunma Bakanı Korgeneral Yasin İbrahim, darbe girişiminin arkasında Tümgeneral Abdülbaki Bekravi ile 22 subayın yer aldığını açıkladı.
- Irak Başbakanı Mustafa el-Kazimi, 10 Ekim'de yapılacak erken genel seçimlerde şaibeye ve oyların çalınmasına izin vermeyeceklerini belirtti.
- Lübnan'da öğrenciler iki yılın ardından tekrar okullarına döndü. Koronavirüs krizi ve ülkedeki protestolar, eğitimin devam etmesini engelledi. Ülkedeki enerji kıtlığı nedeniyle öğrenciler okula gidecek araç bulamıyor.
- Libya Temsilciler Meclisinin Millî Birlik Hükümeti'nden güvenoyunu geri çekme kararına Türkiye'den tepki geldi. Libya'daki tüm taraflara ülkenin önceliklerine odaklanma çağrısı yapıldı.
- ABD'de, İsrail'e yönelik askerî yardım fonunda 1 milyar dolarlık kesintiye gidildi.

23 Eylül 2021

- BM 76. Genel Kurulunda telekonferans aracılığıyla bir konuşma yapan Suudi Arabistan Kralı Selman bin Abdülaziz, ülkesinin İran ile güven inşa etmek için yapılan ilk görüşmelerin somut sonuçlar vermesini umduğunu açıkladı.